

ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВЕ МИСТЕЦТВО В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Трегуб О. Д.

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри технологічної освіти

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

м. Київ, Україна

Декоративно-ужиткове мистецтво, як важлива складова культурної спадщини, завжди знаходилося на перетині традицій та інновацій. У наш час, коли цифрові технології стрімко змінюють усі сфери життя, воно стає полем для експериментів і нових форм вираження. Сучасні технології, такі як 3D-друк, комп'ютерна графіка та віртуальна реальність, надають майстрам нові інструменти для реалізації своїх ідей та концепцій, при цьому зберігаючи зв'язок із традиціями. Цей вплив цифрової ери не лише розширює можливості для самовираження, але й змінює спосіб сприйняття декоративно-ужиткового мистецтва суспільством.

Таким чином, дослідження впливу цифрових технологій на декоративно-ужиткове мистецтво не тільки підкреслює важливість цієї сфери у сучасному світі, але й формує нові перспективи для розвитку мистецтва, дизайну та ремесел у контексті майбутнього.

Взаємодія традицій та сучасних технологій у сфері декоративно-ужиткового мистецтва створює унікальні можливості для переосмислення класичних технік і стилів. Одна з основних особливостей цієї взаємодії полягає в тому, що цифрові технології не лише збагачують традиційні методи виконання, але й дозволяють майстрам експериментувати з новими формами і матеріалами. Наприклад, художники можуть використовувати комп'ютерне моделювання для створення складних візуальних форм, які пізніше реалізуються за допомогою 3D-друку або інших інноваційних методів виготовлення. Це дозволяє поєднати традиційні ремесла, які потребують ручної праці, з високотехнологічними процесами, що веде до появи нових форм вираження і напрямлень у мистецтві.

Розвиток нових технік у декоративно-ужитковому мистецтві, спричинений інтеграцією сучасних технологій, трансформує традиційні процеси створення. Однією з найважливіших інновацій є 3D-друк, який надає митцям можливість втілювати складні й детальні дизайнерські рішення з використанням різноманітних матеріалів. Ця технологія не лише спрощує створення унікальних форм, але й дозволяє виготовляти вироби, які раніше були практично неможливими для реалізації вручну. Завдяки цьому митці отримують можливість експериментувати з

геометрією, фактурами й кольорами, відкриваючи нові шляхи для творчого вираження [1].

Крім 3D-друку, численні програми комп'ютерного дизайну, такі як CAD (Computer-Aided Design), змінюють підходи до проектування в декоративно-ужитковому мистецтві. Використання таких технологій дозволяє дизайнерам створювати точно деталізовані моделі та візуалізації, що значно полегшує планування і виготовлення виробів. Це також сприяє швидшому виявленню недоліків у дизайні та їх корекції ще до початку процесу виготовлення, що не тільки покращує якість готових виробів, але й заощаджує час і ресурси.

Завдяки новим технікам, декоративно-ужиткове мистецтво також переживає еволюцію комбінування різних матеріалів. Використання сучасних технологій, таких як лазерна різка та гравірування, відкриває можливості для інтеграції традиційних матеріалів, таких як дерево, скло або кераміка, з новими композитними чи синтетичними матеріалами. Це не лише розширює палітру творчих рішень для майстрів, але й дозволяє створювати більш функціональні та гармонійні продукти, які відповідають сучасним потребам і смакам споживачів. Таким чином, розвиток нових технік стає ключовим чинником у форму профілювання сучасного декоративно-ужиткового мистецтва [1].

Цифровізація в декоративно-ужитковому мистецтві радикально змінює спосіб, яким дизайнери створюють, представляють та поширюють свої роботи. Сучасні технології відкривають нові можливості для експериментування з формами, текстурами та кольорами, дозволяючи майстрам не тільки використовувати традиційні матеріали, але й інтегрувати цифрові елементи в процес створення. Наприклад, програмні засоби і платформи для 3D-моделювання дозволяють дизайнерам створювати віртуальні макети своїх виробів, що враховують усі нюанси та подробиці, перед тим як переходити до їх фізичної реалізації. Це значно підвищує ефективність дизайнерського процесу та відкриває нові перспективи для творчості.

Крім того, цифровізація розширює горизонти для популяризації декоративно-ужиткового мистецтва завдяки соціальним мережам та онлайн-платформам. Художники мають можливість представити свої роботи глобальній аудиторії, що забезпечує не лише миттєвий зворотний зв'язок, але й допомагає формувати спільноти однодумців. Це, в свою чергу, сприяє розвитку нових тенденцій та актуалізації традиційних ремесел у контексті сучасності. Завдяки доступності онлайн-інструментів митці можуть проводити майстер-класи, вебінари та віртуальні виставки, тим самим залучаючи нових шанувальників та споживачів своїх виробів.

Однак цифровізація також ставить перед митцями нові виклики – необхідність постійного навчання та адаптації до нових технологічних умов. Змінюється не лише спосіб створення, але й сам процес обміну та продажу мистецьких виробів. З'являються нові платформи електронної

комерції, які відкривають доступ до нових ринків, однак також вимагають від митців знань у галузі маркетингу, SEO-оптимізації та управління брендом. Таким чином, цифровізація стає не тільки інструментом для розширення творчих можливостей, але й вимагає від майстрів нових навичок і компетенцій, що робить цю тему надзвичайно актуальною для всього художнього середовища.

Вплив цифровізації на декоративно-ужиткове мистецтво підкреслює глибокі зміни, які відбуваються в цій сфері. Сучасні технології, такі як 3D-друк, комп'ютерне моделювання та цифрові платформи, не лише збагачують творчий процес, але й сприяють інтеграції традиційних технік у світ новітніх інновацій. Це взаємодія відкриває нові горизонти для митців, дозволяє їм експериментувати з формами та матеріалами, а також динамічно реагувати на потреби сучасного суспільства. Таким чином, декоративно-ужиткове мистецтво стає платформою для творчих пошуків, де традиції поєднуються з новітніми технологіями [2].

Цифровізація також кардинально змінює спосіб взаємодії дизайнерів зі своїми споживачами. Завдяки соціальним мережам та електронним комерційним платформам, художники отримують можливість безпосередньо спілкуватися з аудиторією, презентувати свої роботи на глобальному ринку та залучати нових шанувальників. Це не тільки підвищує видимість їхнього мистецтва, але й стимулює розвиток нових комунікаційних стратегій та бізнес-моделей, які адаптуються до умов цифрової економіки.

Компетенції в галузі цифрових технологій, маркетингу та управління брендом стають все більш важливими для успішного просування своїх виробів. Отже, розвиток декоративно-ужиткового мистецтва в епоху цифрових технологій є складним і багатограним процесом, що відкриває нові перспективи, проте вимагає активної позиції та готовності до змін від кожного митця.

Література:

1. Гулей О. В. Декоративно-прикладне мистецтво: Навчальний посібник. – Суми: Видавництво СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2010, – 152 с.
2. Близнюк М. М. Методична система навчання етнодизайну майбутніх художників декоративно – прикладного мистецтва на основі інформаційних технологій. (автореф. дис. ... доктора пед. наук) Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова. Київ, Україна. 2018, – 670 с.